

Uchwała Nr SO–1/0954/1/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 21 lutego 2024 r.
w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Jaraczewo
sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Dymkowska

Członkowie: Małgorzata Łuczak

Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Jaraczewo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Jaraczewo w roku 2023 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami przedłożone tut. Izbie w dniu 5 lutego 2024 r. Skład Orzekający zapoznał się również z uchwałą budżetową na 2023 rok oraz jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 – 2036 wraz ze zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część tabelaryczną i opisową.

W części tabelarycznej przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, dochody i wydatki związane z realizacją zadań zleconych, wykonanie wydatków majątkowych w układzie poszczególnych zadań, wydatki jednostek pomocniczych, wykonanie przychodów i rozchodów budżetu, wykonanie dochodów i wydatków na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska, wykaz udzielonych dotacji z budżetu, zakres i kwoty dotacji dla zakładu budżetowego, wykonanie dochodów i wydatków na finansowanie zadań z funduszu przeciwdziałania COVID-19, dochody i wydatki z Funduszu Pomocy.

W części opisowej sprawozdania wskazano na źródła zrealizowanych dochodów oraz na rzeczowe wykorzystanie zrealizowanych wydatków budżetowych, przedstawiono także informacje dotyczące: zadłużenia Gminy, o stanie należności (zaległości) i zobowiązań, o skutkach obniżenia stawek udzielenia ulg i zwolnień wynikających z uchwał Rady Miasta i Gminy w zakresie umorzeń, rozłożeń na raty i odroczeń.

W sprawozdaniu zawarto również informacje o wysokości zrealizowanych w roku 2023 dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w

gminach wraz z objaśnieniami. Ponadto zgodnie z art. 269 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz określono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Wykonanie budżetu sporządzono w szczególowości uchwalonego na 2023 rok budżetu, zatem spełnione zostały wymogi określone przepisami art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Analiza porównawcza danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, z wyjątkiem rozbieżności ujętych w pkt II.10.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, iż w roku 2023:

- a/ dochody wykonano w wysokości 62.111.124,43 zł, tj. 101,66% planu, w tym:
 - dochody bieżące w kwocie 43.256.490,45 zł (102,41%),
 - dochody majątkowe w kwocie 18.854.633,98 zł (99,98%);
- b/ wydatki wykonano w wysokości 58.432.449,38 zł, tj. 89,72% planu, w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie 40.037.183,68 zł (92,76%),
 - wydatki majątkowe w kwocie 18.395.265,70 zł (83,74%);
- c/ przychody budżetu wykonano ogółem w wysokości 8.193.917,92 zł, w tym:
 - kredyty i pożyczki w kwocie 2.500.000,00 zł (przy planowanej kwocie 2.900.000,00 zł)
 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy w kwocie 3.864.919,97 zł,
 - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.828.997,95 zł;
- d/ rozchody budżetu wykonane w wysokości 1.475.000,00 zł stanowiły wyłącznie spłaty kredytów i pożyczek.

Wynik wykonania budżetu roku 2023 to nadwyżka w wysokości 3.678.675,05 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 4.033.112,04 zł.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2023 roku wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

- 2. Z przedmiotowego sprawozdania Burmistrza, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku wynika, iż zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosło 14.285.000,00 zł, co stanowiło 23,00 % wykonanych dochodów. Zadłużenie gminy stanowią zobowiązania wyłącznie z tytułu zaciągniętych kredytów.
- 3. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2023 rok wynika, iż należności na koniec 2023 roku wynosiły 1.680.829,65 zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 1.401.770,85 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił niewielki wzrost zaległości o kwotę 3.958,13 zł.
- 4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 rok wynika, że Gmina posiada wyłącznie zobowiązania niewymagalne w wysokości 2.605.336,07 zł. Analiza sprawozdania z

wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2023 rok wykazała, iż wystąpiły przypadki, że suma wydatków wykonanych i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekroczyła plan ustalony w budżecie, natomiast nie wystąpiły przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. W opinii Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Gminy.

5. Skład Orzekający ustalił, że w 2023 roku z budżetu poniesione zostały wydatki z tyt. odsetek, kar i odszkodowań, które wystąpiły w dz. 750, rozdz. 75095, § 4590 w kwocie 2.874,64 zł i w dz.855, rozdz. 85502, § 4560 w kwocie 195,55 zł. W sprawozdaniu Burmistrz odniósł się do powyższych wydatków.
6. Dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykonane zostały w wysokości 143.833,82 zł, natomiast wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wyniosły 38.694,07 zł. Plan wydatków na rok 2023 został również zwiększony o kwotę niewykorzystanych wydatków z roku 2022 w wysokości 69.862,75 zł. Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii zrealizowano w łącznej kwocie 111.046,80 zł.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „*Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.*” Zatem niewykorzystane wpływy z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 9³ ust. 3, stanowiące dochód gminy, powinny być przeznaczane na zadania, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (czyli nie mogą być przeznaczone na realizację zadań objętych programem przeciwdziałania narkomanii). Wskazać także należy, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zgodnie zaś z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pobierane przez gminę „*Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:*

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2*
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

7. Dochody uzyskane w rozdziale 90002 związane z finansowaniem gospodarki odpadami komunalnymi zostały wykonane w kwocie 2.085.162,28 zł (w tym paragraf 0490 w kwocie 2.070.579,65 zł). Plan wydatków na rok 2023 został również zwiększony o kwotę niewykorzystanych wydatków z roku 2022 w wysokości 784.885,20 zł. Na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki w kwocie 1.965.518,62 zł (rozdział 90002). Biorąc pod uwagę tylko wykonane dochody i wydatki (bez środków niewykorzystanych w 2022 r.) system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku Gmina Jaraczewo zamknęła nadwyżką w wysokości 119.643,66 zł.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.) środki pochodzące z opłat za

gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (...).

Zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2023 roku wyniosły 229.493,29 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z finansowaniem gospodarki odpadami komunalnymi (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) stanowiły kwotę 48.495,82 zł.

W części opisowej sprawozdania na str. 82-85 Burmistrz odniósł się do wysokości dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości wydatków związanych z pokrywaniem kosztów gospodarki odpadami komunalnymi, jak również do stanu zaległości z tego tytułu.

8. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej zrealizowano w 100 % lub w blisko 100% planowanych wydatków.
9. Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych zrealizowano w 2023 roku na poziomie 1,92 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego.
10. Analiza sprawozdania wykazała następujące rozbieżności:
 - na str. 29 sprawozdania w zał. Nr 2 pn. „Wydatki” wykazano w dziale 852, rozdziale 85295, § 3290 kwotę planu w wysokości 3.000,00 zł, zrealizowaną 300,00 zł, a wykonanie w rozdziale 85295 wykazano w kwocie ogółem 5.670,00 zł. Natomiast w sprawozdaniu Rb- 28s wykazano kwotę planu w wysokości 3.000,00 zł, zrealizowaną w wysokości 3.000,00 zł, a wykonanie w rozdziale 85295 w kwocie ogółem 8.370,00 zł.
 - na str. 48 sprawozdania w zał. Nr 10 pn. „Plan dochodów i wydatków środków pieniężnych przeznaczonych na finansowanie zadań z Funduszu przeciwdziałania COVID- 19” w części wydatki w dziale 700, rozdziale 70005 w § 4210 wykazano plan w kwocie 39.250,00 zł i wykonanie w kwocie 27.537,54 zł, natomiast w sprawozdania Rb-28s kwotę wykonania wykazano w wysokości 11.712,46 zł.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego obrazuje stan majątku, jaki gmina posiada, jego wartość i sposób wykorzystywania, zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody z tego tytułu uzyskiwane przez Gminę. Zatem w ocenie Składu Orzekającego załączona do sprawozdania z wykonania budżetu Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana zgodnie z postanowieniami art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający wyraził opinię jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) Barbara Dymkowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.